

Parlamentul
Republicii Moldova

VB nr. 21

28 noiembrie 2023

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

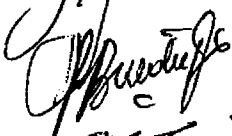
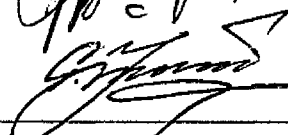
Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Hotărâre a Parlamentului privind instituirea Comisiei de anchetă privind modul de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023 de către Comisia Situații Excepționale a Republicii Moldova și gestionarea mijloacelor Fondului Rutier pentru a.2023.

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre;
2. Notă informativă.

Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

 / V. B. atinca
 / I. G. Gheorghe
 / P. Burschi
 / C. Furtcelito

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	423
"21"	11 2023
Ora	

Amf Pilipetsara Alla

~~Amf~~ F. Gagarin

B. V. Odnooshnikov.

~~Amf~~ N. Russell

~~V. Shukie~~

HOTĂRÎRE

privind instituirea Comisiei de anchetă privind modul de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023 de către Comisia Situații Excepționale a Republicii Moldova și gestionarea mijloacelor Fondului Rutier pentru a.2023

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. I. – Se constituie Comisia de anchetă (în continuare – comisia de anchetă) privind controlul parlamentar asupra modului de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023 de către Comisia Situații Excepționale a Republicii Moldova și gestionarea mijloacelor Fondului Rutier pentru a.2023, în următoarea componență:

1. **Președintele Comisiei** – _____
2. **Vicepreședintele Comisiei** – _____
3. **Secretarul Comisiei** – _____
4. **Membrul Comisiei** – _____
5. **Membrul Comisiei** – _____
6. **Membrul Comisiei** – _____
7. **Membrul Comisiei** – _____

Art. II. – Comisia de anchetă va antrena toate autoritățile statului precum și alți specialiști (experți) necesari, inclusiv și din societatea civilă.

Art. III. – În activitatea sa, Comisia de anchetă, va supune verificărilor toate documentele, inclusiv modul de gestionare a mijloacelor acumulate și utilizate în Fondul Rutier pentru a.2023, va efectua ieșiri la fața locului, va audia părțile și persoanele implicate, privind modul de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023.

Art.IV. – Comisia de anchetă va elabora un raport cu privire la rezultatele și constatările controlului parlamentar și îl va prezenta Parlamentului în termen de 30 de zile.

Art.V. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărîre privind instituirea Comisiei de anchetă privind modul de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023 de către Comisia Situații Excepționale a Republicii Moldova și gestionarea mijloacelor Fondului Rutier pentru a.2023

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de hotărîre a fost elaborat de către un grup de deputați din Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor în corespundere cu art. 73 din Constituția RM și art. 47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite:

Prin proiectul de hotărîre, se propune instituirea controlului parlamentar privind modul de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023 de către Comisia Situații Excepționale a Republicii Moldova și gestionarea mijloacelor Fondului Rutier pentru a.2023.

Astfel, la data de 24 noiembrie 2023, Parlamentul RM a votat proiectul de Hotărîre privind pentru prelungirea stării de urgență cu 30 de zile, începînd cu 1 decembrie 2023. Propunerea de prelungire a stării de urgență aparține Guvernului, iar pe perioada stării de urgență Comisia Situații Excepționale a RM emite dispoziții cu caracter obligatoriu și executoriu pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale , ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Starea de urgență pe întreg teritoriul țării a fost declarată de către Parlament la data de 24 februarie 2022, la propunerea Guvernului RM

pentru a permite luarea deciziilor prompte și gestionarea eficientă a riscurilor și amenințărilor care pot apărea.

Totodată, Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS) a emis o alertă de cod galben de vânt puternic pe întreg teritoriul țării, unde începând cu data de 26 noiembrie, ora 22:00 și până pe 27 noiembrie, ora 20:00, se prevăd intensificări ale vântului nord-vestic în rafale de până la 15 - 20 m/s, precipitații, predominant sub formă de lapoviță și ninsoare, izolat puternice (15-25 l/m²). De asemenea, izolat se vor forma depuneri de lapoviță. Cod portocaliu: Se prevăd precipitații puternice (25-45 l/m²), predominant sub formă de lapoviță și ninsoare, intensificări ale vântului nord-estic în rafale de până la 18-23 m/s. Izolat se vor forma depuneri de lapoviță, pe drumuri ghețuș și va fi viscol.

Însă, la data de 26.11.2023, în spațiul public de către reprezentanții autorităților publice centrale a fost diseminată informația că Executivul și toate instituțiile statului sunt mobilizate pentru a gestiona situația legată de furtuna de zăpadă care afectează Republica Moldova¹. Însă deja în noaptea de 26 spre 27.11.2023 se prefigurează faptul că Guvernul RM nu face față intemperiilor din această perioadă, iar lipsa coordonării activității la nivel central se evidențiază tot mai mult, prin blocaje kilometrice pe drumurile naționale și locale, multiplele accidente rutiere și lipsa energiei electrice în sate și orașe.

Prim-ministrul Republicii Moldova și Președintele Comisiei Situației Excepționale dl Dorin Recean nu a venit cu un mesaj public pentru a preveni cetățenii de situația dificilă cu care se confruntă țara în această perioadă și măsurile întreprinse de Comisia Situația Excepțională pentru a redresa situația și a preveni pierderile de vieți omenești. Mai mult, s-a stabilit că Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale condus de dl Andrei Spînu este depășit de situație, iar zăpada a venit pe neprins de

¹ <https://gov.md/ro/content/toate-institutiile-statului-sunt-mobilizate-pentru-gestiona-situatia-legata-de-furtuna-de>

veste pentru acest minister. Ca rezultat, multiple drumuri au fost blocate cum ar fi:

- Ceadâr-Lunga între s.Tomai –intersecție s.Joltai, s.Gaidar, s.Tomai, s.Cazaclia, s.Copceac;
- Traseul R-32, Cahul –Balabanu;
- Traseul R-30, Troița Noua;
- Traseul M-3, porțiunea Cimișlia- Ciucur Mingir;
- Traseul R-26, porțiunea Mihailovca –Cimișlia;
- Traseul R-31, Tudora – Palanca;
- Traseul R-2, Chișinău – Bender;
- Traseul R-35, Comrat – Cantemir;
- Traseul R-34, Leova- Sărata Nouă;
- Traseul R-29, Tomai pînă la s.Gaidari;
- Traseul M-3 blocat de la Comrat pînă la s.Svetlii;
- precum și alte drumuri naționale și locale;

și doar Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” nu face față acestei situații create. Cu toate că, Șeful Inspectoratului este vicepreședinte al Comisiei pentru situații excepționale a Republicii Moldova conform prevederilor art.9 alin.(2) din Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr.93 din 05.04.2007, nu este clar dacă a fost formată o Celulă de criză la nivelul Comisiei Situație Excepțională pentru coordonarea activității autorităților administrației publice în domeniul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor excepționale conform Legii specificate mai sus, iar haosul în activitate se prefigurează tot mai tare. Nu este clar dacă au fost efectuate solicitări către Ministerul Apărării al RM, pentru ca Forțele Armate ale ministerului să poată fi implicate la deblocarea traseelor naționale și locale și ajutorarea cetățenilor aflați în dificultate.

În rezultat, la data de 28.11.2023 s-a constatat că în lipsa unei activități eficiente a Comisiei Situației Excepționale au decedat 4

persoane, inclusiv care s-au adresat la Serviciul de Urgență 112. Amintim că Serviciul de Urgență 112 activează în beneficiul public și are menirea să asigure în mod unitar, profesionist, apărarea vieții și sănătății populației pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Totodată, circa 12 mii de consumatori din 30 de localități nu dispuneau de energie electrică mai mult de 48 ore conform datelor S.R.L. „Premier Energy” pentru data menționată mai sus și care au fost acțiunile întreprinse de Comisia Situații Excepționale în comun cu compania de furnizare a energiei electrice pentru a depăși această situație.

Astfel, în contextul celor expuse supra, se constată pregătirea inadecvată a traseelor naționale și locale pentru perioada rece a anului 2023-2024, pregătirea slabă și lipsa în unele cazuri a utilajelor de dezăpezire, gestionarea inefficientă a mijloacelor Fondului rutier, precum și lipsa de acțiuni ferme din partea Comisiei Situației Excepționale pentru a preveni pierderile de vieți omenești.

3.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre se propun următoarele:

1. Constituirea comisiei de anchetă privind modul de gestionare a situației de forță majoră ca urmare a intemperiilor din data de 26-27 noiembrie 2023 de către Comisia Situații Excepționale a Republicii Moldova și gestionarea mijloacelor Fondului Rutier pentru a.2023.
2. Comisia de anchetă va fi constituită din 7 membri, inclusiv – un președinte, un vicepreședinte și un secretar.
3. Comisia de anchetă urmează în termen de 30 zile să prezinte Parlamentului un raport cu privire la rezultatele și constatările controlului parlamentar.

4. Fundamentarea economico-financiară
Pentru implementarea prezentei hotărâri nu sunt necesare alocări suplimentare din bugetului de stat.
5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul nu implică elaborarea, modificarea sau abrogarea unor acte normative.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului
Proiectul va fi supus consultărilor publice după înregistrarea și includerea acestuia în procedura legislativă. Totodată va fi plasat pe pagina oficială a Parlamentului.

Deputați în Parlament

 / V. Batrincea